

**Календарно-тематичне планування
розмовного клубу «Скарби української мови»
70 годин (2 години на тиждень)**

I семестр

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кіль. год.	Дата	При мітка
1	Вступ. Мовна культура – культура особистості. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Шляхи підвищення мовної культури.	1	01.09	
2	Орфоепічні норми. Орфоепічні помилки. Причини порушення орфоепічних норм. Орфоепічні особливості деяких запозичених слів. <i>Практична робота.</i> Правильна вимова звуків, звукосполучень. Робота з орфоепічним словником.	1	06.09	
3	Наголос в українській мові. Слова з подвійним наголосом. Особливості наголосу віддієслівних іменників із суфіксом -нн- (<i>читання, виконання</i>), прикметників (<i>новий, старий</i>), особових форм дієслів (<i>ідемо, сидимо</i>). <i>Практична робота.</i> Робота зі словником наголосів.	1	08.09	
4	Засоби милозвучності української мови. Чергування <i>у-в, і-й</i> ; варіанти прийменників <i>з-із-зі, над-наді</i> ; часток <i>би, же</i> (після приголосних); прислівників <i>знов і знову, раніше й раніш</i> тощо; варіанти часток <i>-ся, -сь</i> ; префіксів <i>від- і од-</i> .	1	13.09	
5	<u>Урок-практикум.</u> Редагування словосполучень і речень, у яких допущено порушення милозвучності.	1	15.09	
6	Лексичні норми. Лексичні й граматичні помилки. Уживання слів у невласливому їм значенні. Лексика обмеженого користування (жаргонізми, аргі).	1	20.09	
7	Слова, близькі за звучанням (пароніми). Робота з тлумачним словником. Редагування речень, у яких допущено помилки, пов'язані з неправильним уживанням слів-паронімів..	1	22.09	
8	Джерела української фразеології. Національний колорит українських фразеологізмів. <i>Практична робота.</i> Редагування речень із фразеологізмами.	1	27.09	
9	<u>Урок-практикум.</u> Уживання фразеологізмів у мовленні. Фразеологізми-синоніми та фразеологізми-антоніми. Робота з фразеологічним словником.	1	29.09	
10	Уживання іменників. Лінгвостилістичні функції граматичної категорії числа. Варіативні форми роду. Причини помилок при визначенні роду іменників.	1	04.10	
11	Синонімічність відмінкових закінчень як засіб милозвучності. Творення форм кличного відмінка. <i>Практична робота.</i> Редагування речень, у яких допущено помилки у відмінкових закінченнях іменників.	1	06.10	
12	Відтопонімічні назви. Незмінювані іменники, особливості їх уживання. <i>Практична робота.</i> Робота з текстами наукового стилю, у яких допущено помилки у вживанні іменників.	1	11.10	
13	<u>Урок-практикум.</u> Повторення вивченого про іменник. Редагування текстів публіцистичного стилю.	1	13.10	
14	Уживання прикметників. Роль прикметників у досягненні виразності мовлення. Повні й короткі форми прикметників, їх роль у реченні.	1	18.10	

	<i>Практична робота.</i> Аналіз тексту художнього стилю щодо доречності використання в ньому прикметників.			
15	Ступені порівняння прикметників та особливості їх уживання в різних стилях мовлення. <i>Практична робота.</i> Правильне творення ступенів порівняння прикметників; складання речень із різними формами ступенів порівняння.	1	20.10	
16	Вимова й написання прикметникових суфіксів. Стійкі звороти з прикметниками. <i>Практична робота.</i> Складання речень із стійкими зворотами.	1	01.11	
17	<u>Урок-практикум.</u> Редагування тексту художнього стилю щодо усунення не виправданих повторів прикметників і заміна їх синонімами.	1	03.11	
18	Уживання числівників. Особливості відмінювання кількісних і порядкових числівників. Функції числівників у різних стилях мовлення. Причини помилкового творення числівників.	1	08.11	
19	Уживання іменників із числівниками. Побудова словосполучень із збірними числівниками. Фразеологізми, прислів'я, приказки, до складу яких входять числівники.	1	10.11	
20	<u>Урок-практикум.</u> Уживання числівників для позначення дат, часу (годин). Складання діалогів із використанням числівників.	1	15.11	
21	Уживання займенників. Стилістична роль займенників у реченнях і текстах. Займенник як засіб поєднання частин складнопідрядного речення. Роль особових займенників у мовленні. Граматичні форми займенників <i>чий, свій, твій</i> тощо.	1	17.11	
22	Займенник як засіб поєднання частин складнопідрядного речення. Уживання займенників <i>який, що</i> в складнопідрядному реченні. <i>Практична робота.</i> Редагування речень, у яких допущено помилки у вживанні займенників.	1	22.11	
23	<u>Урок-практикум.</u> Правильне наголошування займенників. Стилістичне розмежування присвійних займенників <i>їх, їхній</i> . Уживання займенників у фразеологізмах.	1	24.11	
24	Уживання дієслівних форм у різних стилях мовлення. Доцільність уживання одних форм часу, способу в значенні інших.	1	29.11	
25	Наказовий спосіб, його творення й використання. Особливості зв'язку дієслів з іншими частинами мови. Синоніміка дієслів.	1	01.12	
26	<u>Урок-практикум.</u> Редагування тексту публіцистичного стилю з неправильно вжитими дієсловами.	1	06.12	
27	Творення активних і пасивних дієприкметників . Особливості наголосу в прикметниках і дієприкметниках (<i>несказаний - неказаний</i>).	1	08.12	
28	<u>Урок-практикум.</u> Правильне використання дієприкметників у мовленні. Побудова речень із дієприкметниковими зворотами. Дієслівні форми на <i>-но, -то</i> .	1	13.12	
29	Правильне вживання дієприслівників у різних стилях мовлення, дотримання інтонації в реченнях із дієприслівниковими зворотами. Причини помилок у вживанні дієприкметників і дієприслівників в усному та писемному мовленні. <i>Практична робота.</i> Редагування рекламних оголошень і відеокліпів, у яких неправильно вживаються дієприкметникові та дієприслівникові звороти.	1	15.12	
30	Уживання прислівників.	1	20.12	

	Роль прислівників у мовленні. Прислівник як засіб підсилення виразності мовлення. Правильне наголошування прислівників. Прислівники-синоніми, їх стилістична функція. Особливості вживання окремих прислівників.			
31	Подвійне значення прислівників із префіксом ні- (ніде - ніде). Наголос у прислівниках прикметникового походження; утворених від збірних числівників; у прислівниках із суфіксами -ма, -о . Прислівники як засіб зв'язку речень у тексті, їх стилістична функція. <i>Практична робота.</i> Редагування речень із неправильним використанням прислівників.	1		
32	Уживання службових частин мови. Використання прийменників залежно від стилю спілкування. Причини неправильного вживання прийменників. Паралельні конструкції прийменників на позначення часових відношень (з дня народження – від дня народження). Синонімічні ряди.	1		
33	Роль сполучників і часток у реченні. Синонімічність сполучників (та, і, й; але, а). Сполучники та однозвучні слова, наголос у них (якби, як би). Речення з парними сполучниками, порівняння їх із безсполучниковими конструкціями; сфера вживання цих конструкцій. Використання часток для підсилення виразності мовлення. Частки-синоніми й частки-антоніми. Фразеологізми й крилаті вислови з частками.	1		
34	Стилістичні можливості вигуків та звуконаслідувальних слів . Роль вигуків у мовленні. Інтонація речень із вигуками. <i>Практична робота.</i> Редагування тексту, у якому неправильно використано службові частини мови.	1		
35	Повторення та узагальнення вивченого у I семестрі.	1		

II семестр

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	Дата	Примітка
36	Вступ. Функції української мови. Розвиток української мови. Поняття „українська мова”, „сучасна українська мова”.	1		
37	Повторення. Мовні норми й мовленнєві помилки.	1		
38	Поняття „граматична (синтаксична) норма”. Стилістична норма й стилістична помилка.	1		
39	Стилістичні можливості синтаксису. Словосполучення й речення. Синонімічність словосполучень різної будови. <i>Практична робота.</i> Типові помилки в стилістичному використанні варіантів форм, пов'язаних із керуванням.	1		
40	<u>Урок-практикум.</u> Редагування словосполучень і речень, у яких допущено порушення милозвучності. Конструювання словосполучень і речень різних видів.	1		
41	Стилістична функція порядку слів. Невиправдана інверсія та способи її уникнення. Сфера вживання прямого й зворотного порядку слів. <i>Практична робота.</i> Типові помилки в стилістичному використанні порядку слів за наявності кількох означень або додатків.	1		
42	Просте речення. Двоскладне речення. Погодження граматичних форм присудка з підметом. Уживання іменного складеного присудка з прийменником за . Використання в ролі присудків фразеологізмів.	1		
43	Стилістична функція другорядних членів речення.	1		

	Синоніміка узгоджених і неузгоджених означень. Обставини часу, місця як засіб зв'язку речень у розповідному тексті. Розміщення часток, які виокремлюють або посилюють певні члени речення.			
44	<u>Урок-практикум.</u> Стилiстична роль означень і порівняльних зворотів у художньому мовленні. Складання висловлень із використанням другорядних членів речення, які є художніми засобами мовлення.	1		
45	Односкладні речення. Неповні речення. Уживання односкладних речень із певною стилістичною настановою. Особливості вживання односкладних речень різних видів. Особові та безособові речення як взаємозамінні синтаксичні конструкції. Уживання називних речень в описах для позначення часу й місця.	1		
46	Причини вживання неповних речень, їх стилістична функція. Сфера вживання повних і неповних речень. Неповні речення як виражальний засіб у художніх творах.	1		
47	<u>Урок-практикум.</u> Двоскладні та односкладні речення як синтаксичні синоніми. Синонімічність повних і неповних речень. Синоніміка простих речень різних видів.	1		
48	Речення з однорідними членами. Особливості вживання однорідних членів речення в різних стилях. Інтонація речень з однорідними членами. Варіанти поєднання однорідних членів речення. <i>Практична робота.</i> Правильна побудова речень із сполучниками не лише..., а й...; як..., так і...	1		
49	Особливості вживання прийменників при однорідних членах. Однорідні й неоднорідні означення. Особливості їх уживання. <i>Практична робота.</i> Конструювання речень, до складу яких входять однорідні члени з різними видами зв'язку між ними.	1		
50	<u>Урок-практикум</u> Логічні помилки в поєднанні однорідних членів речення. Типові помилки в стилістичному використанні однорідних членів.	1		
51	Звертання. Вставні слова. Стилiстичні особливості використання звертань і вставних слів. Інтонація речень із звертаннями, вставними словами й вставленими конструкціями. Риторичні звертання. <i>Практична робота.</i> Конструювання речень, до складу яких входять звертання та вставні слова.	1		
52	<u>Урок-практикум.</u> Змістові відтінки, що залежать від розміщення вставних слів і вставлених конструкцій у реченні. Використання вставних слів для зв'язку частин тексту публіцистичного стилю.	1		
53	Відокремлені члени речення. Інтонаційне оформлення речень із відокремленими членами. Відокремлення обов'язкове й авторське. Обумовленість відокремлення членів речення в текстах різних стилів.	1		
54	Використання відокремлених й уточнювальних членів речення в текстах різних стилів. Інтонація речень з уточнювальними членами.	1		
55	Синонімічність простих речень із відокремленими членами й складних речень. <i>Практична робота.</i> Редагування речень, у яких допущено помилки в уживанні відокремлених членів речення.	1		

56	<u>Урок-практикум.</u> Аналіз текстів із відокремленими членами речення. Правильне інтонування речень.	1		
57	Пряма й непряма мова. Стилістичні можливості прямої мови й діалогу. Правильне інтонування й уживання речень із прямою та непрямою мовою. Способи заміни прямої мови непрямою. <i>Практична робота.</i> Способи введення цитат у тексти.	1		
58	<u>Урок-практикум.</u> Культура діалогу. Розігрування діалогів.	1		
59	Складне речення. Стилістичні можливості складних речень. Інтонація складних речень. Синонімічність складносурядних речень із різними сполучниками, а також складносурядних і простих речень. <i>Практична робота.</i> Особливості використання складносурядних речень у текстах наукового й публіцистичного стилів.	1		
60	Експресивні можливості складнопідрядних речень. Синонімічність складносурядних, складнопідрядних і простих речень із відокремленими членами речення. <i>Практична робота.</i> Редагування складнопідрядних речень, у яких допущено помилки в побудові.	1		
61	Паралельні синтаксичні конструкції, їх змістові та стилістичні відтінки.	1		
62	<u>Урок-практикум.</u> Типові помилки в побудові складних речень.	1		
63	<u>Урок-практикум.</u> Стилістична вмотивованість уживання сполучників і сполучних слів.	1		
64	Безсполучникові складні речення – засіб передачі динамічності мовлення.	1		
65	Інтонаційні особливості безсполучникових складних речень. Сміслові відношення між частинами безсполучникового складного речення. Використання безсполучникових складних речень у висловленнях різних стилів.	1		
66	Синонімічність сполучникових і безсполучникових складних речень. <i>Практична робота.</i> Засвоєння фразеологізмів, крилатих висловів, прислів'їв, що мають будову безсполучникового складного речення.	1		
67	Складні речення з різними видами зв'язку. Використання складних речень із різними видами зв'язку в текстах різних стилів. Інтонація складних речень із різними видами зв'язку. <i>Практична робота.</i> Використання складних речень із різними видами зв'язку в художніх описах.	1		
68	Період та його стилістичне використання. Інтонація періоду. Значення періоду в сучасній українській мові. <i>Практична робота.</i> Складання реклам із періодом.	1		
69	Мовна вікторина «Перли нашої рідної мови».	1		
70	Повторення та узагальнення вивченого.	1		